

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 ***Titlul proiectului de act normativ***

Proiect de LEGE
pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind înființarea, organizarea
și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară

Secțiunea a 2-a ***Motivul emiterii proiectului de act normativ***

1. Descrierea situației actuale

a) În prezent, piața financiară, sectoarele financiare reprezentate de piața de capital, asigurările și fondurile de pensii private sunt supravegheate de următoarele autorități: (i) Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, pentru piața de capital; (ii) Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, pentru sectorul asigurărilor; (iii) Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, pentru fondurile de pensii private.

b) În contextul evoluțiilor recente din domeniul supravegherii financiare se impune crearea unui cadru legislativ care să permită integrarea funcției de supraveghere la nivel național (trecerea de la modelul clasic de supraveghere cu instituții sectoriale separate către modelul consolidat). Această abordare este consistentă cu viziunea europeană și urmează principiile noii reforme (arhitecturi) a sistemului financiar european, fiind bazată pe experiența recentă a unor state membre, precum și pe recomandările instituțiilor europene în domeniu.

Modelul dominant în Uniunea Europeană este cel al autorității de supraveghere unice a sectorului financiar, 15 state membre având în prezent această structură de supraveghere (fie la nivelul băncii centrale, fie ca autoritate distinctă, de tip *Financial Supervision Authority-FSA*): Cehia, Danemarca, Estonia, Germania, Ungaria, Irlanda, Letonia, Lituania, Malta, Austria, Polonia, Slovacia, Finlanda, Suedia și Marea Britanie. În Bulgaria, de exemplu, Comisia de Supraveghere Financiară este responsabilă cu

supravegherea pieței de capital, a asigurărilor și a fondurilor de pensii, în timp ce banca centrală este responsabilă cu supravegherea instituțiilor de credit. Cehia, Irlanda, Lituania și Slovacia au concentrat supravegherea prudențială a întregului sistem financiar la banca centrală. State membre ale UE, precum Polonia, Marea Britanie, Danemarca, Estonia, Germania, Ungaria, Letonia, Malta, Austria, Finlanda și Suedia au adoptat modelul unei autorități de supraveghere unice a sistemului financiar.

c) Înființarea în România a unei autorități integrate de supraveghere financiară, responsabilă cu supravegherea prudențială a pieței de capital, a sectorului asigurărilor și a sistemului de fonduri de pensii private se justifică în cadrul unei dinamici instituționale la nivel european, ce presupune adaptări succesive ale modelului de supraveghere față de realități economice în schimbare. Privind spre experiența altor state, evoluțiile economice și instituționale vor putea determina continuarea procesului prin alegerea unuia dintre modelele de integrare a supravegherii prudențiale a întregului sector financiar sau vor impune menținerea abordării la nivelul a doua instituții.

d) Având în vedere riscul ca, în actuala conjunctură, în care se mențin tensiunile generate de criza economică, disfuncționalitățile constatate, mai ales în ultima perioadă, în activitatea desfășurată în sectorul pieței de capital și cel al asigurărilor, să submineze, prin contaminare, încrederea populației în serviciile oferite de întregul sistem financiar și în modul în care se realizează supravegherea acestora, se impune adoptarea de urgență a unei măsuri de ordin legislativ care să asigure eficientizarea activității de supraveghere sectorială realizată în afara ariei de competență a băncii centrale.

2. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de ordonanță de urgență propune înființarea unei autorități de supraveghere financiară în România, care urmează traiectoria instituțională și legislativă europeană, fără a institui principii noi, și care se bazează pe elemente ale experienței juridice și instituționale celei mai recente, din câteva state membre (Bulgaria, Cehia, Polonia, etc.), precum și pe cele mai bune practici europene.

Astfel, se prevede înființarea Autorității de Supraveghere Financiară, ca autoritate integrată a sectorului financiar format din piața de capital, sectorul asigurărilor și fondurile de pensii private, autoritate care va prelua toate funcțiile și atribuțiile Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, ale Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor și ale Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private, autorități care se desființează.

Prezentul proiect de act normativ are ca obiectiv principal menținerea și consolidarea încrederii în sistemul financiar românesc prin stabilirea unui cadru de supraveghere a piețelor, instituțiilor, activităților și instrumentelor financiare la nivel național, altele decât cele aflate în aria de competență a BNR. Prin noul cadru se asigură, totodată,

responsabilizarea colectivă a tuturor participanților din sistemul financiar național, o alocare mai eficientă a resurselor, precum și realizarea unui mediu competitiv corect pentru toți participanții de pe piețele financiare.

Prezentul proiect de act normativ creează condițiile pentru implementarea și aplicarea în mod consistent a unui set unic de reguli de supraveghere pentru piața de capital, sectorul asigurărilor și fondurile de pensii private, favorizând adoptarea eficientă și coerentă a recomandărilor autorităților europene de supraveghere.

Înființarea Autorității de Supraveghere Financiară permite îmbunătățirea coordonării, colaborării și schimbului de informații între piețe și instituții, în special pentru asigurarea stabilității sectorului financiar aflat în afara ariei de competență a BNR și pentru implementarea eficientă a unui plan de acțiune unitar în situații de urgență. Totodată, coordonarea și colaborarea instituțională între noua autoritate de supraveghere și Banca Națională a României vor asigura elaborarea și implementarea coerentă, la nivel național, a strategiei de menținere a stabilității întregului sistem financiar.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macro-economic

Înființarea Autorității de Supraveghere Financiară va contribui la asigurarea stabilității sectorului financiar aflat în afara ariei de competență a BNR (format din piața de capital, sectorul asigurărilor și fondurile de pensii private) și, implicit, la menținerea stabilității întregului sistem financiar, cu impact pozitiv asupra dezvoltării sustenabile a economiei reale pe termen mediu și lung.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Mediul de afaceri va beneficia de acces la servicii financiare, într-un mediu stabil, care îi va permite finanțarea proiectelor de investiții pe termen mediu și lung. Simplificarea aparatului birocratic, prin reducerea numărului de autorități, va avantaja grupurile financiare cu activități pe mai multe segmente ale sectorului financiar. Astfel, se creează premisele unei îmbunătățiri a eficienței economice a produselor financiare, pe care grupurile financiare le oferă mediului de afaceri.

De asemenea, există posibilitatea reducerii cheltuielilor cu supravegherea sectorului financiar în ansamblu, iar diminuarea contribuțiilor suportate de instituțiile financiare supravegheate s-ar putea reflecta în scăderea prețului serviciilor financiare oferite mediului de afaceri.

3. Impactul social

Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact. :

4. Impactul asupra mediului

Proiectul de act normativ nu are un astfel de impact.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

Autoritatea de Supraveghere Financiară se va autofinanța prin impunerea unor contribuții instituțiilor financiare supravegheate. Prin urmare, Autoritatea nu va utiliza fonduri publice.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

- a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ
- b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul de act normativ este compatibil cu legislația europeană, este consistent cu viziunea europeană și urmează principiile aferente noii reforme (arhitecturi) a sistemului financiar european.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu au fost identificate.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
<i>Secțiunea a 6-a</i> <i>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</i>
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ – Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ nr.1085/2012. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea și
implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

În conformitate cu prevederile Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrație publică, proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de Internet a Ministerului Finanțelor Publice, în vederea acordării posibilității cetățenilor și reprezentanților societății civile de a formula propuneri și observații și a fost supus dezbaterii în Comisia de Dialog Social.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsuri de punere în aplicare a proiectului – înființarea de noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ prevede înființarea unei noi autorități la nivel național, Autoritatea de Supraveghere Financiară, care va prelua prerogativele conferite de lege autorităților de supraveghere existente în domeniul pieței de capital, al asigurărilor și al pensii private, respectiv Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară.

PRIM-MINISTRU

VICTOR - VIORELA PONTA

